

1949-03-12

SENDER

Astrid Warberg-Goldschmidt

RECIPIENT

Johanne Christine Larsen

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Da

Date explanation:

Datoen er skrevet øverst s. 1

General comment:

Det vides ikke, hvem Agnes, Peter, Edel, Ena og Lehmanns var.

Sender's location:

Hareskov

Sender info (seal, address, etc.):

Bynavnet er skrevet på kuvertens bagside

Recipient's location:

Lindøgaard pr. Dræby St.

Recipient info (Transcript, Inscription, etc.):

Adressen er skrevet på kuvertens forside

Mentioned people:

Ena -

Harriet Afzelius

Axel Beck

Henrik Bichel

Peter Bichel

Otto Fischer

Johannes Hohlenberg

Alhed Larsen

Marie Larsen

Axel Müller

Peter Rohde

Thorkild Roose

Ellen Sawyer

Janna Schou

Christine Swane

Fritz Syberg

Archive:

Kerteminde Egns- og Byhistoriske

Arkiv, BB0796

Trykt udgave:

nej

Provenance:

Testamentarisk gave til Østfyns
Museer fra Laura Warberg Petersen

TRANSCRIPTION

[Håndskrevet med kuglepen på kuvertens forside:]

4-6-03.

[Håndskrevet med blæk:]

Fru Johanne Warberg Larsen

Lindøgaard

Dræby

Fyen.

[Håndskrevet på kuvertens bagside:]

A. Warberg Müller

Hareskov.

[Håndskrevet i brevet:]

1.)

Bjørnsholm, Ll. Værløse, 12/3-49.

Kæreste lille Junge!

Tak for dit sidste, goe Brev – bare du ikke har gået og ventet på Brev, da jeg skrev til Elles Fødselsdag, bad jeg hende ringe og fortælle dig, at jeg [et overstreget bogstav] rejste her op og at jeg skrev, når jeg kunde men som så kom jeg i Tanker om jeres uhørlige Telefon – og at Klokken el. Flytningen [”el. Flytningen” indsat over liljen] måske ikke endnu er installeret og så kan du jo ikke vide, hvorfor du intet hører - for hjemme har jeg da i Nødsfald Skrivemaskinen – men her er jeg altså, og som du ser kan jeg nu helt godt styre Pennen igen, selv om jeg er langt fra min tidligere Hastighed. - Jeg har nu lige læst dit Brev (som jeg fik 2’ Marts). Harriets lille Pige er en Dreng, det har ikke været mig muligt at få at vide, hvor hun er, men hun har da Drengen hos sig, og så må hun vel søge Stilling igen, hun var vist en Slags Sekretær på Kommunehospitalet, det var vel dér, hun traf Bæstet – nå ja – det er jo en Sygdom at være Psykopat – og de siger forresten, at han er en meget lystig – Psykiater +) (“+”) indsat over linien) (som det jo nu hedder) – og meget elsket af sine Patienter!

Så skriver du om Kløen – den er om Natten sommetider ved at gøre mig desperat – Dr. siger, at der er intet at gøre, men man eksperimenterer - ! De prøver med Hormontabletter – måske – siger de – skyldes Kløen, at man når man ældes ikke mere kan producere Stoffer, hvis Mangel så frembringer Kløe, men er ikke nået videre end til Experimentet; Lidelsen skal være meget udbredt. Det kommer ikke af Frugten – Edels og Enas Tilfælde er sikkert Nældefeber – Be tålte heller ikke Æbler – eller Svedsker, så fik hun også Nældefeber - - Ja, hvor der er meget endnu for Lægerne at opdage, mange mærkelige indre Sammenhænge.

Hvor er det altid morsomt at høre om Jeres Fastelavnsryttere – tænk, at den Skik bliver ved at holde sig! og hvilken Svir for Lise – jeg forstår så godt, at du var ked af, at hun blev misforstået; jeg var så glad ved at du fortalte mig så meget om alting hos Jer, man vil jo så gerne kunne følge med i Tankerne. Hvor sødt af Rie at sende dig de goe Ting; men tror du dog, at hun lider så meget under, at Uglen hakker (det gør Uglen vist altid) - de har jo altid levet i en Atmosfære af Småskænderi, så mon det ikke er deres naturlige Element? os andre vilde det jo ihjelslå!

2/

Hvor bliver der dog en Masse, man ikke får fortalt, når man laver sådan et Ophold mellem Brevene, som jeg har gjort her – jeg må hellere begynde med det seneste.

Jeg kom hertil i Mandags d. 7 Marts (Far!) i dag er det Lørdag, og jeg rejser i Morgen, Søndag, da jeg ikke nænner at svigte lille Marie, vi er for længst bedt til hendes Fødselsdagsgilde i morgen, og der bliver viftet med at "Sognefogdens" kommer - til de andre Gæster; men jeg må i Aar svigte med Sange og Prologer, som jeg ellers plejer at lave, dertil manglede i Aar den fornødne Kraft og selv om det går langt bedre nu, så har jeg ikke kunnet lave det heroppe. Det var Agnes, der fandt på det, da hun ringede engang i sidste Uge og hørte, at jeg stadig var så sløj, så spurgte hun om jeg ikke vilde op til dem og være en Tid for at komme mig; intet bedre kunde ske – allerede den 3die Dag forsvandt den dødelige Træthed - og du ser, at jeg nu næsten kan skrive normalt. Her er ganske vidunderligt på alle Måder, søde, hjertensgode Mennesker, et meget smukt Hjem, hvert eneste Rum er en Skønhedsåbenbaring, man føler, at hver eneste lille Ting er nøje gennemtænkt, her er mange gamle Ting, men også meget nyt, der er ligeså smukt; det er en hel Nydelse at gå rundt og se på alting og stadig opdage noget, man ikke før havde set. De er jo begge Komm[unister] men af den fredelige Slags, som man kan tale med – og vi er ofte inde på det kildne Emne. Ofte siger Agnes: "Ja, hvis dét er sandt, hvad du dér siger, så er jeg ikke Kommunist. Og til Peter kan jeg ustraffet sige: "hvorfor er det så frygteligt, at vi kalder meget af Jeres for Løgn, når I bestandig hævder, at alt vores er Løgn?"

En Dag havde vi besøg af Henrik Bichel, læge i Farum; det blev jo til snak om mine Søstre, dem han kendte, og tænk, så sagde han: "Ja, Elle er jo meget borgerlig!" Jeg fortalte om Elles lystige Liv og Levned om Vagabondtrangen fra Ungdommen osv – nej, han kendte hende godt, hun var borgerlig; og han er ikke Kommunist – kom tværtimod med de værste Udfald imod de "forbandede Komm.", Agnes tav smilende.

Noget efter sagde Henrik til mig: "Ja, hvordan var det – var du ikke lidt

halvforlovet med min Far?" "Ok nej, jeg var mere end hélförlovet". Men hvad synes du dog om det Stempel på Elle, som er kommen så meget i Rynkeby. Men måske tillægger han Ordet en anden Betydning, for mig betyder det "spids borgerlig", og det er Elle da ikke.

3) Da jeg kom derop i Mandags, fulgte Axel med og var her til en af de snart mange hyggelige og muntre Frokoster vi har haft heroppe.

En Aften inviterede de Dr. Becks herop – vi fik fint Smørrebrød, Snaps, Øl, Kaffe. Stemningen blev ophøjet – det var morsomt at se Dr.s i et helt andet Milieu – her var han mere løssluppen, fortalte en Masse om sine Skuespil – og vi drøftede Skuespilkunst – og Maleri – og sociale Forhold – alle morede vi os aldeles storslået – og det trak ud til de små Timer. Jeg har da fortalt, at Naborsak forrige Mandag inviterede Axel og mig ind at se "Freden" (af ham) og Selskabsrejsen af Leck Fischer. Axel havde ikke Lyst, da han gik med lidt Maveforkølelse, vilde ikke risikere at måtte rende på WC derinde – og så tog vi Janna med i Stedet – kørte om efter hende og afleverede hende dér igen. "Freden" var et meget betagende Stykke – det fik dårlig Kritik, men blev en stor Publikumssuccés, der stadig trækker fulde Huse – vist 5 Gange om Ugen – Dr. får Procenter – c. 200 – 300 hvergang! I "Selskabsrejsen" blev jeg så betaget af Rooses Spil som "Døden", at jeg næste Dag skrev til ham og - fik det sødeste og meget taknemmelige Svar! Jeg viste Naborsak det, da de var her den Aften, han kunde godt forstå, jeg var meget stolt.

Nå, så er der i Information en alenlang Anmeldelse af Rohde, af Hohlenburgs Essay-Samling: "Den trange Port", Peter forærede mig Bogen, da jeg ikke vilde have Honorar, og jeg sagde til ham, at den Bog havde han absolut ingen Forudsætning for at kunne anmelde – jeg tror virkelig, at den Bemærkning har fået ham til at gøre sig mere Umage – ganske vist var der Uforskammetheder og til Slut var han direkte giftig, men der var dog saglige Perioder med hist og her virkelig Anerkendelse. Jeg har lige haft en lille Brevvexling med Hohlenberg, der var meget interessant, men det bliver for vidtløftig at komme ind på, desuden kan min Arm ikke mere.

Ikke mindst storartet har det været, at jeg heroppe har levet helt vegetarisk, og med megen Råkost. The er Lindethe med Citron i, og hver Formiddag får vi et Krus udpresset rå Saft af Rødbede, Kartoffel, Æble, eller af Appelsin og Citron. Agnes og jeg holder os helt til denne Kost – som føles livsalig – men den tykke, muntre Peter får hver Dag et Tilskud af "rigtig" Pålægsmad, undertiden Kød. Agnes er på alle Områder knippel dygtig og meget flittig. Jeg har gjort mit Værelse i Stand – ellers intet, en dejlig Drivertid.

Jeg tør ikke ta et Ark til, man må være mådeholden med de nye Kræfter.
Tusinde Hilsner fra din Dis

[Skrevet langs venstre margen på forsiden på ark 1:]

+) måske kan man blive Psykopat af at være Psykiater – hvem ved!

[Skrevet langs venstre kant på sidste ark:]

Ps. Det har været en gansk e dejlig Tid heroppe, men nu glæder jeg mig til at komme hjem til Axel. Han har telefoneret hver Dag – igår var han til Middag hos Lehmanns.

[Skrevet langs venstre margen på bagsiden af ark 2, s. 4:]

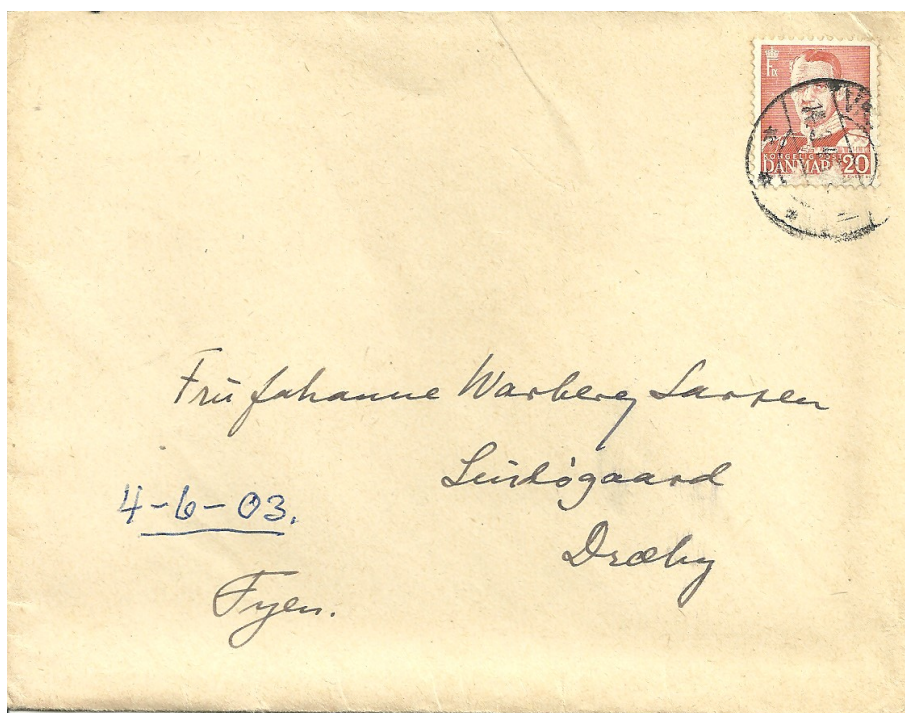
ps. Peter og Agnes boede for et Par Aar siden i Kerteminde i Ferien. De spadserede til Munkebo – hilste på Maleren ved Kroen – gik over Drigstrup hjem, så Sybergs Grav.

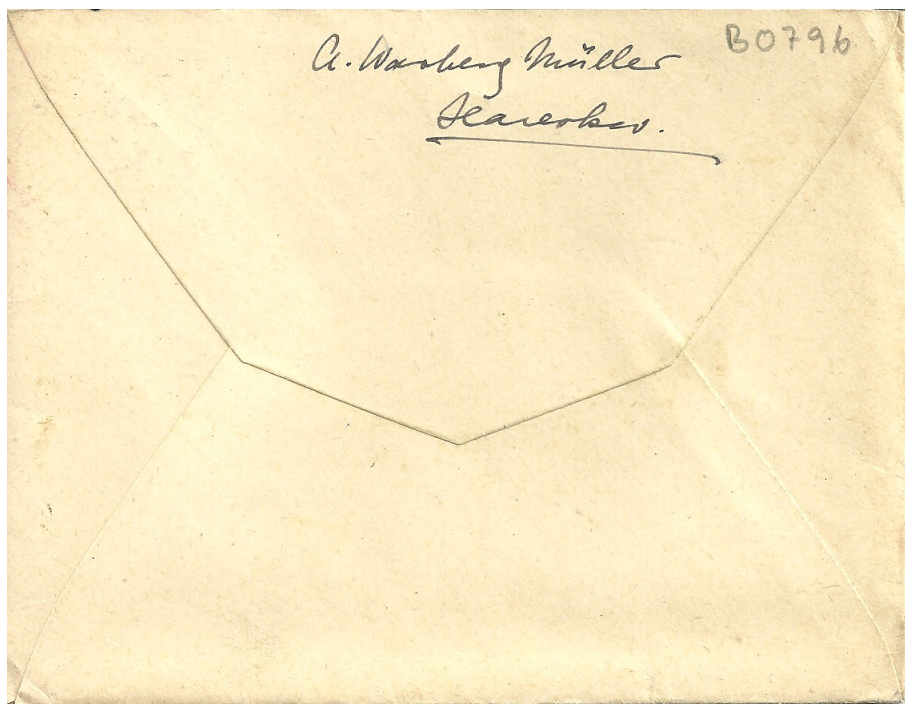
[Skrevet langs venstre kant på bagsiden af ark 1, s. 2:]

ps. fortsat. Et andet Aar var de i Sallinge, så Hillerlev Kirke etc. Ifjor var Peter på Færøerne – fortæller morsomt om alt deroppe. De har rejst meget – Paris – Sydfrankrig – Schweiz – Tyskland – sjove Mennesker.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Bjærnsholm, St. Valøse, 12/3-49.

Kæreste lille Jørg!

Tak for dit sidste, gode Brev - bare du ikke har
gæst og glemt på Brev, da jeg skrev til Helles
Fødselsdag, had jeg kunde ringe og fortælle dig,
at jeg er rejste her op, og at jeg skrev, når jeg kunde
- men ~~da~~ så kom jeg i Tanker om Jeres ihærdige
Telefon - og at ^{el. Rytningen} ~~klakken~~ måske ikke endnu
er installeret og så kan du jo ikke vide, hvor
for du ikke hører - for hjemme har jeg da
i Adolfæd Skrivemaskinen - men her er jeg
altså, og som du ser kan jeg nu helt godt
skrive Brevene igen, selv om jeg er lang fra
min lidligere Skaslighed. - Jeg har nu lige
købt dit Brev (som jeg fik 2 Mark). Klavret's
lille Pige er en Dreng, det har ikke været mig
müligt at få at vide, hvad hun er, men hun har
da Rosinen har sig, og så må hun vel være Skidung
igen, hun var vist en Slags Sælske på Kommunens
hospitale, det var vel det, hun har været
- nå ja - det er jo en Sygdom at være Psykopat
og de siger forresten, at han er en meget
lyskig - Psykopat (som det jo nu hedder) - og
meget elsket af sine Patienter!

7) måske kan man ikke Psykopat og at være
Psykopat - hvem ved!

B0796

Se skæms du om Kæden - den er om Natken
sommestider med at gøre mig desperat - Dr. siger,
at der er intet at gøre, men man eksperimenterer
- ! De prøves med Skarmon tabletter, måske -
siger de - skyldes Kæden, at man når man ellers
ikke mere kan prædisere Stoffet, hvis Mangel
på frembringer Kæde - man er ikke nået videre
end til Experimentet; Lidsken skal være
meget iidskelt, det kommer ikke af Friglen -
Edels og Unas Tilfælde er sikkert Maldefeber
- De tænke heller ikke Edels - eller Smeds, de
fik dem også Maldefeber - - ja, Unas er der
meget endnu for Lægerne at opføre, mange
andskelige indre Sammenheng.

Hvært det altid mærkeligt at høre om
Jens. Fastelavnsvytere - tænkt, at den skal
blives med at hælde sig! og hvilken Smid for
Lise - jeg forstår så godt, du var bed af,
at hun blev misforstået; jeg var så glad
med at du fortalte mig så meget om alting
høst Jes, man vil jo så gerne kunne følge
med i Tankerne. Unas død af Ric at sende
dig de gae Ting; men troo du dog, at hun
lides så meget under, at hulen hakkes (det
gås hulen mest altid) - de har jo altid Unas
i en Atmosfære af Småskanderi, så mon
det ikke er deres naturlige Element? as
andre vilde det jo kbjelale!

Dr. Løffelt: Skændes Unas med i Sælling, og Maldefeber Kæden etc. 4. og 5. m. Kæden
på Kæden - forlader mærkeligt om det skæmmet. De lærer sig meget. Samt i Sælling -
Sælling - Sælling - og om Unas.

20

Deras bliver des dog en Masse, man ikke
får forkaelt, når man læner så længe et Ophæd
med dem Brevene, som jeg har gjort det — jeg
være hellere begynde med det seneste.

Jeg kom her til i Mandags d. 7de Maato (Fas!)
i dag er det Lørdag, og jeg rejser i Morgen,
Søndag, da jeg ikke nås at svigte lille
Marie, vi er fuldstændt bledt til hendes Fide-
selsdagsgilde i Morgen, og der bliver
viftet med at "Sognefogdens kommer" — til
de andre Fæster; men jeg må i Aar svigte
med Sauge og Prolager, som jeg ellers plejer
at læne, des til manglede i Aar den far-
voldne Kraft og selv om det går langt bedre
nu, så har jeg ikke kunnet læne det heroppe.

Det var Agnes, der fandt på det, da hun
svigede engang i sidste Uge og hørte, at
jeg stadig var så slø, så spurgte hun, om jeg
ikke vilde af til dem og nåse en Tid for
at komme mig, hvilket bedre kunde ske
allerede den 3die Dag forvandt den
lidelige Træthed — og du ser, at jeg nu nok
kan skrive normalt. Her er ganske vid-
underligt på alle Måder, søde, hjertergode
Mennesker, et meget smukt Hjem — her
er en Skønhedsopleveling,
man føler, at hver eneste lille Ting er nøje
gennemtanke, her er mange gamle Ting,

60796

men også meget nytt, det er ligeså smukt. det er
en hel bydel at gå rundt og se på alting
og stadig afløse noget, man ikke får hende
set. De er plegen Komu., men af den fredelige
Slags, som man kan tale med - og vi er ofte
ikke på det bedste emne. Ofte siger Agnes:
"Ja, hvis det er sandt, hvad du der siger, så
er jeg ikke Kommunist. Og til Peter kan jeg
i skuffet sige: "hvorfors er det så frygteligt,
at vi bædes meget af jeres far Løgn, når I
her stadig hender, at alt vores er Løgn?"

En dag havde vi besøg af Henrik Bichel.
Løge i Farum; det blev jo til snak om mine
Bøger, dem han kendte, og tænkt, så sagde
han: "Ja, alle er jo meget bagerlig!" Jeg fortalte
om Elles lytlige Liv og Leved om
Vagabondtrangen fra ungdommen osv -
nej, han kendte hende godt, hun var bager-
lig; og han er ikke Kommunist - kom brest
i tråd med de usete Udvald i med de
"forbandede Komu." Agnes var smilende.
Nogle efter sagde Henrik til mig: "Ja, hvordan
er det - var du ikke lidt halv forlovet med
min Far?" "O nej, jeg var med end hel forlovet."
Men hvad synes du dog om det Skemfel på
Elle, som er kommen så meget i Røgnby.
Men måske tillægges han Ordet en anden
Betydning, for mig betyder det "spidsbongelig",
og det er alle da ikke.

60. Peter og Agnes havde for et Par Aar siden i København i København alle opbrændt
for Peter og Agnes - hvad de havde sagt - og hvad der var sket - og hvad der var sket - og hvad der var sket -

3 / Da jeg kom herop i Mandags, julete Axel med
og var her til en af de snøst mængde, hyggelige
og minde Frakasser vi har haft heroppe.

En Aften vi ikerede de Dr. Feschs leaap —
vi fik fint Småbrød, Snaps, Gl, Kaffe.
Stemningen blev afkøjet — det var morsomt at
se Dr. i et helt andet miljø — her var han
meget læsløst, forvalte en Masse om sine
Skuespil — og vi drøftede Skuespilkunst — og
Maleri — og sociale Forhold — alle morede sig
aldeles storlyst, og det brak ind til de små
Timmer. Jeg har da foralt, at Natursak farrige
Mandag vi ikerede Axel og mig ind at se „Fæden“
(og ham) og Selskabsregnen af Lech Feschs. Axel
kunde ikke Lyse, da han gik med lidt Mæne-
forbillede, vrede ikke risikere at måtte vende
fråtvil derude — og så tog vi fauna med i
Skedet — brøte om efter hende og oplevede
hende dæ igen. „Fæden“ var et meget betagende
Stykke — det fik dærlig Kritik, men blev en stor
Piblitæningsucces, der stadig brøkes fæde
Hust — vist 5 gange om Ugen — Dr. får Procenter
— c. 200-300 krogang! „Selskabsregnen“ blev jeg
så betaget af Rooses Spil som „Diden“, at jeg
måste Day skee til ham og — fik det
sideste og meget taknemmelige Svare! Jeg
viste Natursak det, da de var her den Aften,
han kunde gald forstå, at jeg var meget stolt.

B0796

Dr. Williams' meddelte en ganske rigtig Pilsener, men den er meget god og stærk og vil give meget mere energi end den anden. Man kan dog prøve den og se om den er god for sig.

12, 23 kom der i Infarnation en almindelig Anmeldelse af Rahde, af Hahlenbergs Essays-Samling: "Den franske Prøve, Peter foretog med mig Bogen, da jeg ikke vidste hans Honorar, og jeg sagde til ham, at den Bogen havde han absolut ingen Forudsætning for at kunne anmeldelse — jeg tror virkelig, at den Bemærkning har følt ham til at gøre sig mere humage — ganske vist var der hverskain-mettede og til Slut var han direkte giftig, men der var dog saglige Perioder med højt og her virkelig Anseendelse. Jeg har lige haft en lille Prøve med Hahlenberg, det var meget interessant, men det bliver for vidtløftig at komme ind på, da den kan min Arne ikke mere.

Ikke mindst stræket har det været, at jeg heroppe har levet helt vegetarisk — og med megen Rødsel. The er Linderhed med Citron, og heres Farmiddag får vi et Kjus indpresset rå Saft af Riddede, Kardaffel, Apple, eller af Appelsin og Citron. Agnes og jeg holder os helt til denne Kost — som føles livsalig — men den lykkes, minde Peter får hver Dag et Tilskud af "rigtig" Pølsemad, underholden Tid. Agnes er på alle Områder knippel lys og meget flittig. Jeg har god mit Værelse i Stand — ellers intet, en rigtig Drinebid.

Jeg tør ikke ta et Ark til, man må være omdeholden med de nye Kræfter.

Tusinde Hilsener fra din

Dio